

most Amerikából kapunk, kitűnik, hogy az *Unió gazdasági élete körülbelül normális*. Az aratás kitűnő volt s mivel a gabonaárak magasak, a farmerek bővelkednek pénzben, ami a háború ellenére is némi föllendülést idézett elő az iparban. Az acéltröszt üzemei teljesítő-képességüknek 67 százalékával dolgoznak, ami több, mint az utolsó egy-két év átlaga. A bevándorló munkástömegek elmaradása, sok katonaköteles külföldi munkás távozása a munkapiacot kedvezően alakította. Az amerikai ipar semmiféle nyersanyagot nem nélkülöz, mert mint semleges, de emellett hatalmas állam mindent be tud szerezni, amire szüksége van. Ilyenformán valószínű, hogy *Amerika közgazdasági élete a háború folytán nem igen fog szenvedni*. Csak a gyapot és a réz kivitele és eladása ütközik nehézségekbe a tenger bizonytalansága miatt. Hír szerint az Unió kormánya erélyes kérdést intézett az angol kormányhoz a rézszállítás megakadályozása miatt.

Adakozzunk a Vörös Kereszt Egyesületnek!

Segítsük a hadbavonultak családjait és az elesettek hozzátartozóit!

— **A király nevenapja.** Az október 4-iki királyi névnapon Szeged is ünnepelt. A templomokban hálaadó imát mondtak a 84 éves királyért. A rókusai templomban *Várhelyi József* esperes-plébános celebrált, hol a város hatósága is megjelent. A király nevenapját megünnepelték a fővárosi *görög-keleti szerbek* is. Ez alkalommal tegnap ünnepélyes Tederimot mondott a tabáni görög-keleti szerb templomban *Zubkovic György* dr. budai görög-keleti püspök.

Angol igazmondás.

Jerome K. Jerome, az ismert angol humorista a „Daily News” szeptember 4-iki számában honfitársaira bizonyosan kellemetlen őszinteséggel mutatja be a háborús világ néhány alakját. Azt hisszük, érdekes lesz olvasóinknak is az a kép, amit az angol író fest az angol alakokról.

Vörös Kereszt Egyesületnek!
A NAGYSZÁJUAK.

Shaw egyik darabjának vége felé az egyik szereplő azt mondja, hogy a darab hőse szószátyár urnak bizonyult. A hős nem tiltakozik ez ellen, de azzal védekezik, hogy csak a beszéd az egyetlen eszköz, amellyel nézeteit kifejezheti.

A szükség és a harc idejében úgy az egyéni, mint a népeletben valóban más módszerek is kinálkoznak meggyőződésünk kimutatására. Itt vannak a különböző nemzetek önkéntesei. Nekik szilárd meggyőződésük van ebben a harcban jogról és jogtalanságról. Az ő bizonyításuk módja véresen komoly és a halál pártok fölött áll. Itt vannak az anyák, nők és gyermekek, akik az önkénteseket a harcba küldi és szívesen nyomorognak és éheznek, de van mindenütt egy különös nagyszájú fajta az embereknek, férfiaknak és nőknek, akik éppen most előretolnak és szétterpeszkednek, bár minden ország meglehetősen nélkülök. Itt van a férfi, aki a szájával küzd, gőzölög a lehelle a hazafiságtól, attól a circuszi hazafiságtól, amely a pálinkás lebujszó éjszakai bezárása után terjeng. Ennek a hősnak elszántsága, az ellenség iránti megvetése óriási. Oly okokból, amelyek csak előtte ismeretesek, képtelen lévén önmaga az ellenség ellen harcra szállani, vérszomjasan veti magát arra a szerencsétlen, fegyvertelen és elhagyott németre, akit végzete a háború kitörése-

— **A Feministák Szegedi Egyesületének** nőtisztviselő szakosztálya vasárnap délután 5 órakor dr. *Szivessy Lehel*né elnöklése alatt az alábbi tárgysorozattal értekezletet tartott: 1. A mai viszonyok által sujtott kartársnők helyzetének ismertetése, annak mikénti segítése. 2. Az idegen nyelvtanfolyamok részletes megbeszélése. 3. Egyéb folyó ügyek. Az ülés igen élénk volt, a nőtisztviselők nagy számban megjelentek.

— **A gazdák és a háború.** A háborús helyzet egyik természetes következménye volt, hogy a hadvezetéség lefoglalta a lóállomány jelentékeny részét a maga szükségleteinek kielégítésére. A minisztérium a gazdaközönségtől átvett lovakért és kocsikért járó összeget most utalta ki, körülbelül kétszázmilliónyi korona összegben. A kormány egyúttal figyelmeztette az érdekelteket, hogy a kezükhöz jutó nagyobb összegeket ne fecsérleljék el, hanem elsősorban állatállományuk kiegészítésére fordítsák, illetve helyezték takarékbba, miután az újabb betétekre a moratórium már nem terjed ki. A kormány figyelmeztetése mindenestre igen helyénvaló és remélhetőleg üdvös hatása nem is fog elmaradni.

— **Elesett hősök.** A huszadik veszteségi lista közli, hogy a következő tisztek haltak hősi halált a harctérn: *Ackermann Ármán* tartalékos zászlós, *Broser Károly* főhadnagy, *Franko Rudolf* tartalékos hadnagy, *Franzen Péter* tartalékos hadnagy, *Havel Johann* hadnagy, *Herzan Benedek* kapitány, *Hoch András* főhadnagy, *Höméczy Károly* főhadnagy, *Hornof József* főhadnagy, *Klimkó Károly* tartalékos kadett, *Köllber Károly* tartalékos kadett, *Kott Károly* kapitány, *Krupka Antal* hadnagy, báró *Lempruch János* őrnagy, *Martirko Jenő* hadnagy, péchujfalusi *Péchy Aladár* kapitány, *Preisinger János* tartalékos zászlós, *Puskás Ferenc* állatorvos, *Rerkó János* tartalékos hadnagy, *Riegel Antal* had-

nagy, *Stroschneider Adolf* főhadnagy, *Trap-pel János* kapitány.

— **Földrengés Kisáziában.** *Konstantinápolyból* jelentik: A belügyminisztériumhoz érkezett hivatalos táviratok szerint, tegnap éjjelkor *Bundur* és *Sparta* mellett (Kis-Ázsia, Konia vilajet) igen heves földrengés volt. Kiseb földlökések még mindig vannak. Különösen erős volt a földrengés *Bundur*ban és környékén. Az áldozatok száma még ismeretlen, de valószínű, hogy körülbelül **2500 ember vesztette életét**. A kormány és a vörös félhold segélyakciót indított az inséget szenvedő menekültek érdekében.

— **Koleragyanus megbetegedések.** A városháza bizottsági termében hétfőn délelőtt tanácsülést tartottak *Bokor Pál* helyettes-polgármester elnöklésével. A tanácsülésen, amely a közgyűlés óta az első, sablonos adminisztracionális dolgok kerültek szóba. *Balogh Károly*, *Gaál Endre* dr. és *Somogyi Szilveszter* dr. főkapitány tettek jelentést. A legérdekesebb azonban az a jelentés, amelyet *Faragó Ödön* dr. tiszt főorvos terjesztett a tanács elé. Szegeden ugyanis eddigelő — mint azt már részletesebben megirta a *Délmagyarország* — 3 koleragyanus megbetegedés fordult elő. Az összes harctérről hazakerült sebesült katonákat ugyanis mielőtt valamelyik kórházba elhelyeznék, a katonai hatóság által kijelölt és felügyelete alatt levő *megfigyelő barakkba helyezik*. A legszigorúbban ellenőrzik őket. Ennek ellenére megtörtént, hogy az egyik galicjai harctérről hazakerült sebesült katona, *Sánta Ferenc* 46-ik gyalogezredbeli közkatona, amikor kiszállt a sebesült-szállító vonatból, észrevétlenül kiszökött a pályaudvarról s ilyen módon elkerülte a felügyelők figyelmét. A katonaság nagy apparátussal látott a katona kereséséhez, aki akkor már a *Kolozsvári-téren* levő lakásán súlyosan betegen feküdt. Hordágyon szállították a csapatkórházba, ahol vasárnap éjjel meghalt. *Faragó* főorvos elzáratta a lakást, sőt az egész házat s a be-

angolok előtt a mostani pánik idején kétség-telenül be van bizonyítva. Teljes valósággal látták tehát munkában az ördögi, elvetemedett német kémeket. A rendőrség lefoglalta a bádogdobozt, ezt a rettenetes bünyjelt. Sajnos, a rendőrtiszt leánykája a felső leányiskolába járt, sajnos, szorgalmasan tanult franciául is. S a kis leány úgy találta, hogy a méregdobozon az a szó nem is „poison”, hanem két s-sel van írva és azt jelenti: „hal”. Megkönnyeb-bülten lélegzett föl erre a város. Mindazok az angol nők és férfiak, akik a közöttünk maradt németek ellen olcsó bosszuért kiáltanak, meg kellene, hogy gondolják, hogy ezer és ezer angol család él most Németországban és Ausztria-Magyarországban is. Amíg az ellenkezőről a legmeggyőzőbb bizonyítékokat nem kapom, szentül hiszem, hogy nekik ott bántódásuk nem esik. És ha nem így állna a dolog, akkor is azt hiszem, nekünk kellene a jó példával előljárnunk.

A KALMÁRIRIGYSÉG.

A kis angol kereskedőkről, a kolbásztöltőkről vagy muzsikusról, akik ebben a dühös háborúban a német versenytársat falhoz akarják szorítani, ezekről nem akarok beszélni. Kétségtelen, hogy a német kereskedelem szenved a háború alatt. De amíg vér ömlik a lövészárkokban, azt ajánlom a mi vállalkozó szellemű szatócsainknak, legyen annyira jó érzésük és hagyjanak legalább nekünk békét pénztári könyveikkel. Mert egy eszméért, nem pedig üzleti haszonért folytatjuk a háborút.

Fegyverünk legyen az erős tett, ne az erős szó. Most nem alkalmas az idő ugatásra és ivöltésre. A néger *Jack Johnson*ot becsülöm, mint boxert. Ami benne bántó rám nézve, az a rossz szokása, hogy ellenfelét a küzdelem alatt gunyolja és csúfolja. Ez nem férfias, ez nem tisztességes dolog. A katonák dühös né-

ANGOL KÉMVADÁSZATOK.

Némely harmadosztályú újságírók a német kémekmiatti fölháborodásukban legjobban szeretnék az egész angol nemzetet kém-mé változtatni, hogy gyilkos kegyetlenséggel figyeljenek meg Londonban minden szerencsétlen német üzleti leányt és minden pék-segédet a külvárosokban, amint munkájukból hazatérnek. Ez a terv, amilyen hitvány, épp olyan furcsa. Az az ország, amely egy maroknyi kémről nem tud aludni, inkább ne bocsátkozzék háborúba.

Egy középnagyvárosban a következő eset történt s ennek valóságáról az író kezeskedik:

Néhány cserkészfiú a városi vízmedence őrizetével volt megbízva. Fényes nappal megfigyelték, hogy valaki távolról gyanus módon közeledik a vízű felé. Kétségtelenül „German Syp!” (német kém). Gyorsan lesbe állnak. De a kém nem jön. Eltávozott, eltűnt. De nem emlékszik, hogy ne hagyott volna rettenetes bizonyítékot maga után. Egy kis bádogdobozt, nagyon hasonlót azokhoz, amelyekben francia szardíniát árulnak. De a dobozon cédula van: „Poisson” (méreg). Hogy a kém ur éppen a fényes nappal választotta gonosz tervének végrehajtására, hogy a dobozt gondosan ellátta a „Méreg” fölírással, az a derék